

בעניין:

נגד

מנהל אגף בכיר מעונות יום ומשפחתונים לגיל הרך (הממונה).

החלטה

בפני ערר לפי ס' 55 לחוק הפיקוח על מעונות יום לפעוטות, התשע"ט-2018 (להלן – חוק הפיקוח) על החלטת הממונה מיום 11 ביולי 2022 שלא לאשר העסקת העוררת 1 במעון יום הנמצא בבעלותה של העוררת 2. באשר לדחיפות בקבלת החלטה על עיכוב ביצוע. אנחנו מצויים בתקופת חגי תשרי, לאחר פתיחת שנת הלימודים. מעונות היום עושים מאמצים שלא להשאיר תקן פנוי ללא שיבוץ, בוודאי שלקראת "אחרי החגים", ולכן ערר ללא מענה משמעו - חשש ממשי שהעורר, כמעט תמיד עוררת, ימצא את עצמו ללא אפשרות לחזור למקום עבודה אם יתקבל הערר, בפרט בהתחשב בגילה של העוררת.

רקע וטענות הערר

החלטת הממונה התקבלה נוכח תיק חקירה הקיים לעוררת 1 בשל אירוע מינואר 2022 בחשד לעבירה של אחראי הגורם חבלה חמורה לחסר ישע – סעיף 368(ב) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – האירוע).

טענות הערר - בערר נטען, כי תיק החקירה נפתח בגין תלונה שהוגשה למשטרה כנגד העובדת לאחר שפעוט במעון נפגע מכוס תה שהניחה העוררת 1 "על השיש", כך לפי הטענה.

עוד מפרט הערר על אודות העוררת, כי מדובר בעובדת נעימה ואדיבה, המתייחסת לכל ילדי הגן כאילו היו ילדיה. ראוי להדגיש, כי בעוד שהתקבלה החלטה כלפי העובדות שנגדן הוגשה התלונה, הממונה לא קיבל כל החלטה בהקשר האירוע כלפי הגן עצמו או מנהלת/בעלת המעון – היא זאת שהגישה את הערר.

עיקרי נימוקי ההחלטה

המקרה מעלה סוגיות רוחב רבות הנובעות מייחודו של חוק הפיקוח, המורכבויות הכרוכות ביישומו של חוק חדש, וכל זאת תוך כדי שינוי כללי של התייחסות המדינה למעונות היום. הוועדה תאיר רק את המעט הדרוש להחלטה על עיכוב ביצוע בלבד, מבלי להעמיק.

- ס' 15 לחוק הפיקוח מקנה לממונה סמכות רחבה מאוד וחריגה ביחס להעסקת עובדים במעונות יום; ומחייב את הממונה לאשר באופן ממשי העסקת כל עובד, ובמסגרת זאת לא הורשע ולא תלויים ועומדים נגדו הליכים פליליים בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין זה ראוי שיועסק במעונות יום. כדי לסייע לממונה בהפעלת שיקול הדעת, נקבע נוהל בדיקת רישום פלילי לצורך הנפקת רישיון הפעלה למעון יום (להלן – נוהל רישום פלילי).

תחת ההגדרה של "הליכים הפליליים" נכנסת קשת רחבה של הליכים, מפתחת תיק חקירה ועד הליך פלילי המתנהל בבימ"ש. בעוד שהרשעה בדין מניחה בפני הממונה מצג עובדתי חלוט, כתב אישום מצג מצג עובדתי

שנטען לאחר חקירה ובדיקה של מערכות אכיפת החוק, ואילו תיק חקירה יציג גם תלונה בשלבי בדיקה וחקירה שונים שאיננו יכולים להבחין ביניהם. במימוש הסמכות אין ספק שיש מקום להבחין בין מקרה בו מדובר בהרשעה לעומת "הליכים פליליים בחשד לביצוע עבירה כאמור". המשמעות היא ששיקול הדעת וההליכים לקבלת החלטה אשר מצופה מהממונה להפעיל ולקיים קודם לקבלת החלטה שונים כאשר בסיס להחלטה הוא הרשעה קיימת, כתב אישום או תלונה במשטרה, אלא שנוהל רישום פלילי אינו מבחין בין המקרים.

- הממונה נסמך, כך לפי סעיף 3 בהחלטתו, על חזקה לפיה ביחס לכל עבירה המופיעה בחלק א' לנוהל הרישום הפלילי, אפילו הנחשד בה לא ראוי שיועסק במעון יום, וזאת מפאת מהותה וחומרתה של העבירה. עוד עולה מסעיף 3 בהחלטת הממונה, כי על המבקש את ההעסקה, גם אם הוא רק חשוד, מוטל הנטל להפריך את החזקה כאמור.
- לא נעלם מעיני הוועדה כי מדובר בתיק חקירה בחשד לביצוע עבירה המצויה בחלק א' לנוהל רישום פלילי. אלא שהנוהל כאמור אינו מבחין בין מקרה בו מדובר בהרשעה חלוטה לבין מקרה בו רק הוגשה תלונה במשטרה.
- ממועד האירוע שנחשד כעבירה ועד להחלטת הממונה עברו כ-7 חודשים. עם זאת, לא הוצג ע"י הממונה פירוט או מידע אודות האירוע עצמו.
- בעוד שהתקבלה החלטה כלפי העובדות שנגדן הוגשה התלונה, הממונה לא העלה כל טענה בהקשר האירוע כלפי הגן עצמו או מנהלת/בעלת המעון, בו לפי הטענה התרחש האירוע בגינו קיים תיק החקירה.

החלטה

1. בהתאם לסמכותי לפי ס' 33(א) לחוק בתי דין מנהליים, התשנ"ב-1992, אני מורה על עיכוב ביצוע להחלטת הממונה עד ליום 31 בדצמבר 2022.
2. התיק יובא לדיון בפני הוועדה בהקדם.

ניתנה היום, יום ראשון, ז' תשרי התשפ"ג, 2 באוקטובר 2022

ענת חיים, עו"ד
יו"ר